

Kommunförvaltningen

Remissvar

Dnr: Ks 2026/272

Johan Liffner
Kvalitetsansvarig individ- och familjeomsorgen

Remissvar över Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess (Ju2026/00155)

Sammanfattning

Vellinge kommun ställer sig positiv till Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess, under förutsättning att en utvidgad möjlighet till personuppgiftsbehandling förenas med ett starkt integritetsskydd och höga krav på informationssäkerhet.

Bakgrund till Brottsförebyggande rådets hemställan

Vid Brottsförebyggande rådet (Brå) finns ett nationellt centrum mot våldsbejakande extremism (CVE), som från och med den 1 mars 2025 bland annat ansvarar för behovsanpassat stöd i ärenden där det finns oro för skolattacker. För dessa ärenden har särskild personuppgiftsreglering och sekretess införts.

CVE har därutöver ett etablerat uppdrag att stödja kommuner och andra aktörer i arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism, ett uppdrag som inte omfattas av motsvarande reglering. I detta uppdrag tillämpas de generellt tillämpliga dataskyddsreglerna samt sekretessbestämmelsen i 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Båda uppgifterna utförs av samma enhet inom CVE genom ett mobilt stödteam som erbjuder såväl strategiskt som operativt stöd i individärenden. I praktiken är det enligt Brottsförebyggande rådet emellertid ofta svårt att i ett tidigt skede särskilja skolattacker från våldsbejakande extremism, då företeelserna överlappar varandra och uppvisar likartade riskfaktorer. En individs intentioner kan dessutom förändras över tid, vilket gör en tydlig kategorisering av ärenden osäker och ibland godtycklig.

Nuvarande regelverk innebär att särskilda möjligheter till personuppgiftsbehandling och stärkt sekretess endast gäller en del av CVE:s operativa verksamhet. För individärenden som avser förebyggande av våldsbejakande extremism saknas i dag ett tillräckligt rättsligt stöd för hantering av integritetskänsliga uppgifter. Detta försvårar enligt Brottsförebyggande rådet ett enhetligt, ändamålsenligt och rättssäkert arbetssätt.

Bristande förutsättningar för personuppgiftsbehandling och sekretess påverkar även kvaliteten i det stöd som kan ges till kommuner och andra aktörer samt CVE:s möjligheter att bygga kunskap och erfarenhet över tid. Det finns vidare en risk att aktörer avstår från att dela nödvändig information av osäkerhet kring uppgifternas skydd, vilket i förlängningen kan undergräva CVE:s stödjande och förebyggande uppdrag.

Mot bakgrund av ovanstående argumentation hemställer Brottsförebyggande rådet om ändring i offentlighets- och sekretesslagen och lagen om viss personuppgiftsbehandling vid Brottsförebyggande rådet.

Vikten av kunskapsbaserat arbete och ändamålsenliga förutsättningar för Brottsförebyggande rådet

Vellinge kommun delar Brottsförebyggande rådets bedömning om behovet av utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och en ändamålsenlig sekretessreglering. En central utgångspunkt för kommunens ställningstagande är vikten av att brottsförebyggande arbete, på såväl nationell som lokal nivå, vilar på bästa tillgängliga kunskap.

För att Brottsförebyggande rådet fullt ut ska kunna fullgöra sitt uppdrag som nationell kunskapsmyndighet krävs tillgång till relevanta och kvalitetssäkrade uppgifter som möjliggör fördjupade analyser av brottslighetens omfattning, orsaker och utveckling. Utan tillräckliga rättsliga förutsättningar för behandling och sammanhållning av data riskerar kunskapsunderlagen att bli fragmenterade, vilket i förlängningen kan försvåra evidensbaserade beslut och prioriteringar.

Kommunerna har ett långtgående ansvar för det lokala brottsförebyggande arbetet och är i hög grad beroende av nationell vägledning, analysstöd och kunskapsammansättningar från Brottsförebyggande rådet. Tillgång till aktuell och relevant kunskap är en förutsättning för att kommuner ska kunna utforma träffsäkra och förebyggande insatser som är anpassade till lokala behov och förutsättningar. Kommunen ser därför positivt på åtgärder som stärker Brås möjligheter till att ge ett mer utvecklat och praktisknära kunskapsstöd till landets kommuner.

Samtidigt vill Vellinge kommun framhålla vikten av att en utvidgad möjlighet till personuppgiftsbehandling förenas med ett starkt integritetsskydd och höga krav på informationssäkerhet. En väl avvägd reglering är avgörande för att upprätthålla allmänhetens förtroende och för att säkerställa att brottsförebyggande arbete bedrivs i enlighet med grundläggande rättsprinciper.

Mot denna bakgrund ser kommunen sammantaget positivt på Brås hemställan och bedömer att förslagen, med erforderliga integritetsskydd, kan stärka förutsättningarna för ett kunskapsbaserat, effektivt och långsiktigt brottsförebyggande arbete.

Övrigt

Vellinge kommun ställer sig positiv till intentionen av Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess, under förutsättning att en utvidgad möjlighet till personuppgiftsbehandling förenas med ett starkt integritetsskydd och höga krav på informationssäkerhet.

Med dessa synpunkter lämnar Vellinge kommun över sitt remissvar över Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess.

Detta yttrande har beslutats av kommunstyrelsen.